

POLSKIE TOWARZYSTWO PIELĘGNIAREK ANESTEZJOLOGICZNYCH I INTENSYWNEJ OPIEKI

www.ptpaio.pl

ul Jeleniogórska 16, 60-179 Poznań

e-mail: ptpa@ump.edu.pl biuro@ptpaio.pl

Warszawa dn 25.11.2012

„Czy prowadzenie porodu z użyciem gazu medycznego Entonox, w celu zmniejszenia bólu porodowego, może odbywać się bez udziału anestezjologa a tylko w obecności lekarza ginekologa- położnika lub położnej”.

Entonox jest to gaz stosowany do wziewnego łagodzenia bólu o średnim i umiarkowanym natężeniu.

W skład gazu wchodzi podtlenek azotu, tak więc jego stosowanie wymaga znajomości przeciw wskazań i możliwych objawów niepożądanych. Jak zaleca producent powinien być podawany przez przeszkolony personel z zachowaniem szczególnych środków ostrożności właściwych dla pracy z podtlenkiem azotu.

Za prawidłowy przebieg porodu, w którym dla złagodzenia bólu porodowego zastosowane są środki farmakologiczne odpowiada lekarz specjalista w dziedzinie położnictwa i ginekologii zgodnie z *Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 20 września 2012r w sprawie standardów postępowania przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych z zakresu opieki sprawowanej nad kobietą w okresie fizjologicznej ciąży, fizjologicznego porodu, porożu oraz opieki nad noworodkiem.*

W zakresie działań mających na celu łagodzenie bólu porodowego, lekarz położnik współpracuje z położną, anestezjologiem i pielęgniarką anestezjologiczną. Analgezja wziewna mieszaniną podtlenku azotu i tlenu w stosunku 50%/50% jest skuteczną metodą łagodzenia bólu porodowego.

Zastosowanie farmakologicznych metod łagodzenia bólu wymaga dodatkowego monitorowania funkcji życiowych rodzącej i płodu oraz obserwacji pod kątem wystąpienia objawów niepożądanych. Zastosowanie u rodzącej wziewnej analgezji porodu wymaga prowadzenia porodu w sposób wykraczający poza standard określony w *Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 20 września 2012r w sprawie standardów postępowania przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych z zakresu opieki sprawowanej nad kobietą w okresie fizjologicznej ciąży, fizjologicznego porodu, porożu oraz opieki nad noworodkiem.*

„Polskie Towarzystwo Ginekologiczne nie opracowało jeszcze wytycznych dotyczących stosowania podtlenku azotu. Ale jak twierdzi prof. Poręba nie ma takiego powodu, bo adoptujemy wytyczne unijne. Nie musimy więc wprowadzać odrębnych, krajowych zaleceń. Przy wykorzystaniu podtlenku azotu nie jest wymagana obecność anestezjologa. Pomaga położna, ale procedura jest tak prosta, że pacjentka sama może kontrolować sytuację”²

Wobec braku dostatecznych rozwiązań prawnych i odpowiednich wytycznych PTG należy przyjąć, że za stosowanie Entonoxu oraz związane z nim zdarzenia niepożądane ponosi odpowiedzialność lekarz prowadzący poród wg lokalnych zaleceń.

Grupa robocza PTAiIT w zasadach postępowania medycznego w łagodzeniu bólu porodowego podaje, że opiekę nad rodzącą, u której zastosowano analgezję porodu, może sprawować położna pod warunkiem odbycia kursu specjalistycznego w zakresie analgezji porodowej. Do tej pory nie był realizowany taki kurs, więc położne nie mogą posiadać takich umiejętności.

Pielęgniarka anestezjologiczna natomiast współpracuje z lekarzem anestezjologiem, również w

**POLSKIE TOWARZYSTWO PIELĘGNIAREK ANESTEZJOLOGICZNYCH
I INTENSYWNEJ OPIEKI**

www.ptpaio.pl

ul Jeleniogórska 16, 60-179 Poznań

e-mail: ptpa@ump.edu.pl biuro@ptpaio.pl

trakcie znieczuleń poza sala operacyjną, a takim właśnie jest wziewne łagodzenie bólu porodowego.

Odpowiedź udzielona na podstawie:

1. Zasady postępowania medycznego w łagodzeniu bólu porodowego – stanowisko grupy roboczej PTAiIT z dnia 21.06.2011r
2. SABINA BORSZCZ/RYNEK ZDROWIA | 10-11-2011 06:36
Porodówki "na gazie" rozweselającym: czy tę metodę łagodzenia bólu u rodzących zaleci PTG? POŁOŻNICTWO I GINEKOLOGIA
3. Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 20 września 2012r w sprawie standardów postępowania przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych z zakresu opieki sprawowanej nad kobietą w okresie fizjologicznej ciąży, fizjologicznego porodu, połogu oraz opieki nad noworodkiem. (Dz.U. 187 poz. 1259)
4. ULOTKA DLA PACJENTA: INFORMACJA DLA UŻYTKOWNIKA
ENTONOX, 50 % + 50 %, gaz medyczny sprężony, Dinitrogenii oxidum + Oxygenium
Data zatwierdzenia ulotki 22.10.2010

mgr Małgorzata Jadcak
specjalista w pielęgniarstwie anestezjologicznym i intensywnej opieki
Koordynator Grupy Roboczej PTPAiO